

פרשת ויקרא תשפ"א
"לא תעשה חמץ"

ויקרא פרק ב

(א) וּנְפֹשׁ כִּי תִקְרִיב קֶרְבָּן מִנְחָה לִיקְוֹק סֶלֶת יִהְיֶה קֶרְבָּנוּ וַיִּצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לִבְנָה : ... (ז) וְאִם מִנְחַת מִרְחֶשֶׁת קֶרְבָּנָךְ סֶלֶת בְּשֶׁמֶן תַּעֲשֶׂה : (ח) וְהִבֵּאתָ אֶת הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֲלֵה לִיקְוֹק וְהִקְרִיבָה אֶל הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁה אֶל הַמִּזְבֵּחַ : (ט) וְהָרִים הַכֹּהֵן מִן הַמִּנְחָה אֶת אֲזִכְרֹתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לִיקְוֹק : (י) וְהִנוֹתְרַת מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים מֵאֲשֵׁי יִקְוֹק : (יא) כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִיקְוֹק לֹא תַעֲשֶׂה חֲמֵץ כִּי כָּל שְׂאֹר וְכָל דָּבֵשׁ לֹא תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אֲשֶׁה לִיקְוֹק : (יב) קֶרְבָּן רֵאשִׁית תִּקְרִיבוּ אֲתֶם לִיקְוֹק וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לְרִיחַ נִיחֹחַ : (יג) וְכָל קֶרְבָּן מִנְחָתְךָ בְּמִלַּח תִּמְלַח וְלֹא תִשָּׁבֵית מִלַּח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתְךָ עַל כָּל קֶרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מִלַּח :

רש"י

(א) **ונפש כי תקריב** - לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה, עני, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו: **סלת יהיה קרבנו** - האומר הרי עלי מנחה סתם, מביא מנחת סלת, שהיא הראשונה שבמנחות ונקמצת כשהיא סלת, כמו שמפורש בענין. לפי שנאמרו כאן חמשה מיני מנחות, וכולן באות אפויות קודם קמיצה חוץ מזו, לכך קרויה מנחת סלת: **סלת** - אין סלת אלא מן החטין, שנאמר (שמות כט ב) סלת חטים, ואין מנחה פחותה מעשרון, שנאמר (ויק' יד כא) ועשרון סלת למנחה, עשרון לכל מנחה: **ויצק עליה שמן** - על כולה: **ונתן עליה לבנה** - על מקצתה, מניח קומץ לבונה עליה

העמק דבר

(יא) **כי כל שאר וכל דבש**. קרא הכתוב כל דבר הממתיק ומטעים את המאכל דבש ע"ש שהוא ראש הממתיקים. ובאשר ששאור הוא אמצעי הנעשה בידי אדם להוסיף על הבריאה מהבורא ית' ע"י תחבולות בני אדם מש"ה הזהיר הכתוב בבהמ"ק ללמדנו דכל המתקרב יותר לה' ראוי למעט יותר בתחבולות אנוש. ועי' מש"כ בס' שמות י"ג ג' דמש"ה הזהיר הכתוב על המחץ בפסח משום שאז זמן השרשת אמונה בלב ישראל. אכן במקום הקרבה לפני ה' אזהרה תמידית היא. ודבש שבא להמתיק וזה אינו ראוי למאכל הבא להקטרה לגבוה אע"ג שהוא בריאה פשוטה ממנו ית'. ועי' בסמוך:

לצד אחד. ומה ראית לומר כן, שאין ריבוי אחר ריבוי בתורה אלא למעט. דבר אחר שמן על כולה, מפני שהוא נבלל עמה ונקמץ עמה, כמו שנאמר (פסוק ב) מסלתה ומשמנה, ולבונה על מקצתה, שאינה נבללת עמה ולא נקמצת עמה, שנאמר (פסוק ב) על כל לבונתה, שלאחר שקמץ מלקט את הלבונה כולה מעליה ומקטירה: **ויצק, ונתן, והביאה** - מלמד שיציקה ובלילה כשרים בזר: (ז) **מרחשת** - כלי הוא שהיה במקדש עמוק, ומתוך שהיא עמוקה שמנה צבור ואין האור שורפו, לפיכך מעשה מנחה העשויין לתוכה רוחשין. כל דבר רך על ידי משקה נראה כרוחש ומנענע: (ח) **אשר יעשה מאלה** - מאחד מן המינים הללו: **והקריבה** - בעליה אל הכהן: **והגישה** - הכהן: **אל המזבח** - מגישה לקרן דרומית מערבית של מזבח: (ט) **את אזכרתה** - היא הקומץ: (יא) **וכל דבש** - כל מתיקת פרי קרויה דבש: (יב) **קרבן ראשית תקריבו** - מה יש לך להביא מן השאור ומן הדבש קרבן ראשית שתי הלחם של עצרת הבאים מן השאור, שנאמר (ויק' כג יז) חמץ תאפינה, ובכורים מן הדבש, כמו בכורי תאנים ותמרים: (יג) **מלח ברית** - שהברית כרותה למלח מששת ימי בראשית, שהובטחו המים התחתונים ליקרב במזבח במלח, וניסוך המים בחג: **על כל קרבנד** - על עולת בהמה ועוף ואימורי כל הקדשים כולן: